

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [es](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

spanyol

Swipe to change

A tagállamok joga

Spanyolország

Ez a szakasz Spanyolország jogrendszeréről tájékoztatja Önt és áttekinti a spanyol jogrendet.

Ezen a nyelven nem áll rendelkezésre hivatalos fordítás.

Az oldal tartalmának a gépi fordítása megtekinthető itt. Figyelem: a gépi fordítás csakis általános tájékoztatási célt szolgál. A weboldal tulajdonosa nem vállal semminemű felelősséget a gépi fordítás minőségéért.

-----magyar-----bolgárcseh dán német észt görög angol francia horvát olasz lett litván máltai holland lengyel portugál román szlovák szlovén finn svéd

A spanyol jogrend forrásai

A spanyol jogrend forrásait a polgári törvénykönyv 1. cikke határozza meg az alábbiak szerint:

„A spanyol jogrend forrásai a törvények, a szokásjog és az általános jogelvek.

A magasabb szintű jogszabályokkal összeegyeztethetetlen rendelkezések nem érvényesek.

A szokásjog – feltéve, hogy nem összeegyeztethetetlen az erkölccsel, a közrenddel, és jónak bizonyult – csak vonatkozó törvény hiányában nyerhet érvényt. Szokásjognak a nem pusztán egyetlen szándéknyilatkozat értelmezéséből eredő joggyakorlat tekintendő.

Törvény vagy szokásjog hiányában az általános jogelvek alkalmazandók, a jogrendről való informatív jellegük sérelme nélkül.

Spanyolországban az érvényben levő nemzetközi szerződések és azok jogi rendelkezései mindaddig nem alkalmazhatók közvetlenül, amíg a spanyol hivatalos közlönyben való teljes közzétételük révén nem válnak a spanyol jogrend részévé.

A jogrend kiegészül azzal a jogelmélettel, amelyet a Legfelsőbb Bíróság a törvények, a szokásjog és az általános jogelvek értelmezése és alkalmazása által kialakít.

A döntéshozatal a bírák és a bíróságok elengedhetetlen kötelességét képezi valamennyi általuk tárgyalta ügyben.”

Jogszabály-típusok

Alkotmány: az állam mindenképp felett álló alaptörvénye, amely valamennyi hatóságra és állampolgárra érvényes. Az Alkotmánnyal ellentétes minden rendelkezés vagy jogi aktus érvényét veszti. Tartalmát tekintve az Alkotmány két világosan megkülönböztethető részre oszlik: a) jogelméleti (dogmatikus) részre és b) az organikus részre.

Nemzetközi szerződések: a nemzetközi jog alanyai között írásban létrejött megállapodás, tekintet nélkül arra, hogy egyetlen, kettő vagy több, egymással kapcsolatos okmányba foglalták-e azt és függetlenül a megállapodás sajátos rendeltetésétől.

Az Autonóm Közösségek intézményi alaptörvénye (Estatuto de Autonomía): valamely közösségnek az 1978. évi spanyol alkotmány által elismert intézményes alaptörvényei, amelyek elfogadása organikus törvényben történik. A státútumnak tartalmaznia kell legalább a szóban forgó közösség nevét, területi határait, az autonóm intézmények szervezetét és székhelyét valamint hatásköreiket.

Törvények: különböző törvény típusok léteznek.

Organikus törvények: az alapvető jogok és polgári szabadságjogok alakulásáról, az autonóm közösségek státútumai által elfogadott szabadságjogokról, az általános választási rendszerről szóló organikus törvények, valamint az Alkotmány által előírt organikus törvények.

Rendes törvények: az organikus törvények tárgyát képező kérdéseket szabályozó törvények.

Törvényrendelet: olyan törvényerejű rendelkezések, amelyeket meghatározott kérdések vonatkozásában a *Cortes Generales* (alsó- és felsőházból álló spanyol parlament) által ráruházott jogokkal élve a kormány alkot.

Törvényerejű rendelet: a kormány által különleges és sürgős esetekben hozott jogszabályi rendelkezések, amelyek nem érinthetik az állam alapvető intézményeinek rendjét, az alkotmány első címében szabályozott állampolgári jogokat, kötelezéseket és szabadságokat, az autonóm közösségek rendszerét és az általános választójogot. E jogszabályokat a kongresszusban azonnali vitára kell bocsátani és a kihirdetésüket követő harminc napon belül a kongresszus elé kell terjeszteni szavazásra.

Rendelet: a végrehajtó hatalom által hozott általános jellegű jogi rendelkezés. A jogszabályok hierarchikus rendjében közvetlenül a törvény után következik, általában a törvény továbbfejlesztett változata.

Szokásjog: „hasonló megnyilvánulások többé-kevésbé állandó ismétlődéséből származó szabályok együtteseként” határozható meg. Csak általános, állandó, egyforma és tartós szokások képviselhetik a kollektív és spontán akaratot.

Általános jogelvek: általános jogalkotási tételek, amelyek formális eljárások révén ugyan nem épültek be a jogrendbe, mégis részét képezik annak, mivel más jogalkotási tételek alapjául szolgálnak vagy azok egy csoportjának tartalmát fejezik ki elvont formában. Jogi hiányosságok integrálására vagy jogi rendelkezések értelmezésére szolgálnak.

Ítélezési gyakorlat akkor jön létre, ha a Legfelsőbb Bíróság két olyan ítéletet hoz, amelyekben ugyanazt a jogszabályt ugyanolyan módon értelmezi, valamint bizonyos kérdések alapján, amelyek esetében az illetékes az autonóm közösségre, illetve az adott autonóm közösség igazságügyi Felsőbíróságaira korlátozódik. Abban az esetben, ha a bíró vagy bíróság eltér a Legfelsőbb Bíróság által meghatározott jogelmélettől, az ítéletet érvénytelenítik automatikusan, hanem semmisségi eljárás indul meg. A Legfelsőbb Bíróság ugyanakkor bármikor eltérhet saját konszolidált ítélezési gyakorlatától.

Jogszabályi hierarchia

A spanyol polgári törvénykönyv 1.2 cikke kimondja, hogy „a magasabb szintű normákkal összeegyeztethetetlen rendelkezések érvénytelenek.” Ez azt jelenti, hogy létre kell hozni a jogszabályi rendelkezések hierarchiáját; e célból a spanyol Alkotmány szabályozza a különböző jogszabályok közötti kapcsolatokat, azok hierarchikus kapcsolatait és hatályosságát.

E szabályozás szerint a spanyol jogszabályok rangsora a következő:

az Alkotmány;

a nemzetközi szerződések;

A szigorú értelemben vett törvény: az organikus törvények, a rendes törvények és a törvényi szintű jogszabályok (köztük a királyi törvényhozói rendeletek és a királyi törvényerejű rendeletek).

A végrehajtó hatalom által kiadott jogszabályok; amelyek a kihirdető szervtől függően saját hierarchia szerint szerveződnek (királyi rendelet, rendelet, miniszteri rendelet stb.).

Ezenkívül kialakult az Autonóm Közösségek saját parlamentjei által megalkotott jogszabályokkal kapcsolatos hatályossági elv.

Intézményi keretek

A jogszabályok elfogadásáért felelős intézmények

A spanyol intézményi keret az államhatalmi ágak szétválasztásának elvén alapul, amelynek értelmében a jogalkotói fennhatóságot a *Cortes Generales* és az Autonóm Közösségek törvényhozása gyakorolja.

A végrehajtó hatalmat – ideértve a szabályozási jogkört is – valamint alkalmanként a *Cortes Generales* által delegált jogalkotói hatalmat egyaránt a kormány gyakorolja.

A helyi intézmények jogalkotási hatáskörrel nem, szabályozási jogkörrel viszont rendelkeznek.

A jogalkotás kezdeményezője lehet a kormány, a Kongresszus, a Szenátus és az Autonóm Közösségek parlamentjei, valamint a népi kezdeményezés.

Döntéshozatali eljárás

Nemzetközi szerződések: a szerződésben szabályozott kérdésektől függően annak elfogadása háromféle mechanizmus útján történhet.

Az első: organikus törvény teszi lehetővé azon szerződések megkötését, amelyek felhatalmaznak egy nemzetközi szervezetet vagy intézményt az Alkotmányból eredő egyes hatáskörök gyakorlására.

A második: a *Cortes Generales* előzetes felhatalmazásával a kormány a szerződés vagy egyezmény általi kötelezettségvállaláshoz a következő esetekben adhatja meg az állami jóváhagyást: politikai szerződések, katonai szerződések vagy egyezmények, az állam területi integritása, vagy az Első címben rögzített alapvető jogokat és kötelezéseket érintő szerződések és egyezmények, az államháztartás számára pénzügyi kötelezettségekkel járó szerződések és egyezmények, valamely törvény módosítását vagy visszavonását maga után vonó, vagy a végrehajtáshoz jogalkotási intézkedéseket igénylő szerződések és egyezmények.

Végül a fennmaradó esetekben a szerződés megkötéséről elegendő azonnali tájékoztatást adni a Kongresszusnak és a Szenátusnak.

Hivatalos spanyolországi közzétételüket követően az érvényesen megkötött nemzetközi szerződések a hazai jogrend részét képezik. Rendelkezéseiket csak az e szerződésekben előírt módon vagy a nemzetközi jog általános szabályai szerint lehet visszavonni, módosítani vagy felfüggeszteni. A nemzetközi szerződések és egyezmények felmondására az elfogadáskor követett eljárásokat kell alkalmazni.

Törvények:

A törvénytervezeteket a véleménynyilvánításhoz szükséges indokolásokkal és előzményekkel együtt a Minisztertanács jóváhagyólag a Kongresszus elé terjeszti.

Egy rendes vagy organikus törvénytervezet kongresszusi jóváhagyását követően annak elnöke azonnal tájékoztatja erről a Szenátus elnökét, aki a tervezetet mérlegelésre a Szenátus elé terjeszti. Az átvételtől számított két hónapon belül a Szenátus a tervezet ellen vétőt emelhet, vagy szövegében módosításokat tehet. A vétő megszavazásához abszolút többség szükséges.

Vétő esetén a tervezetet mindaddig nem lehet jóváhagyás céljából a király elé terjeszteni, amíg a Kongresszus annak eredeti szövegét abszolút többséggel, illetve a benyújtást követő két hónap elteltével, egyszerű többséggel meg nem erősíti, illetve amíg az esetleges módosításokat egyszerű többséggel el nem fogadja vagy vissza nem utasítja. A kormány vagy a Kongresszus által sürgősnek nyilvánított jogszabály-tervezetek esetében a szenátusi vétőzésre vagy módosításra biztosított kéthónapos határidő húsz napra csökken.

A király tizenöt napon belül jóváhagyja és kihirdeti a *Cortes Generales* által elfogadott törvényeket, és elrendeli azok azonnali közzétételét.

Organikus törvények: az organikus törvények jóváhagyásáról, módosításáról vagy visszavonásáról végszavazásban dönt a Kongresszus, melyhez a szavazatok abszolút többségére van szükség.

Rendeletek: A rendeletalkotáskor a következő eljárást kell követni:

A kezdeményezést egy megfelelően kidolgozott tervezet benyújtásával az illetékes vezető testület teszi meg, a tervezethez jelentést mellékel a kezdeményezés szükségességéről és időbeli alkalmasságáról, illetve csatolja a becsült költségeket részletező pénzügyi feljegyzést is.

A jogszabály kidolgozása folyamán nemcsak az előírással összhangban, véleményeket és előzetes jóváhagyásokat kell beszerezni, hanem mindazokra a felmérésekre és konzultációkra is sort kell keríteni, amelyek a szöveg pontosságának és törvényességének biztosításához ajánlatosak. A rendeletekhez minden esetben mellékelni kell a bevezetett intézkedések következményeiről szóló hatástanulmányt.

Ha a rendelkezés egyes állampolgárok jogait és jogos érdekeit hátrányosan érinti, ésszerű időtartamon, de legalább kéthetes határidőn belül meghallgatást kell számukra biztosítani. Ugyanígy és amennyiben a rendelkezés azt lehetővé teszi, a rendeletet a jelzett határidőn belül nyilvánosságra kell hozni.

A rendelettervezetekben minden esetben figyelembe kell venni az Általános Műszaki Titkárság (*Secretaría General Técnica*) álláspontját az Államtanács véleményének sérelme nélkül azokban az esetekben, amikor a véleményezést törvény előírja.

Amennyiben a rendeleti jogszabály az állam és az Autonóm Közösségek közötti hatáskörök megoszlását is érinti, arról előzetesen a Területpolitikai Minisztériumot (*Ministerio de Política Territorial*) is tájékoztatni kell.

A kormány által elfogadott rendeletek akkor lépnek hatályba, amikor azokat teljes szöveggel közzéteszik a Hivatalos Közlönyben (BOE).

Jogszabályi adatbázisok

A spanyol hivatalos közlöny adatbázisa az 1960 óta közzétett valamennyi jogszabályt tartalmazza a következő honlapon: [Iberlex](#).

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Ehhez az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

A tartalom rövid leírása

A spanyol hivatalos közlöny weboldalán az 1960 óta megjelent valamennyi közlöny megtekinthető.

Kereső biztosítja a hozzáférést a jogszabályokhoz és hirdetményekhez, továbbá az 1980 óta létrejött alkotmánybíróági ítélkezési gyakorlathoz, az Állami Jogi Szolgálat (1997 óta keletkezett jelentések és hirdetmények) és az Államtanács adatbázisaihoz. Végezetül a weboldal segít a jogi figyelmeztetésekkel, a kiadott közleményekkel, információs és dokumentációs konzultációkkal kapcsolatos szolgáltatások elérésében.

Kapcsolódó linkek

[IBERLEX – Spanyol jogszabályi adatbázis](#)

Utolsó frissítés: 12/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal

semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.